

027.412

Csongrád megyei Hírlap

244

Díszes kötésű mini könyvecske: „Magyar Országi Kis Kalendárium az 1801. esztendőre, mely 365 napokból áll. A Magyar Nemzetnek közjávára ki-adott Pesthen. Találhatik Kis István könyvárusnál.” Hogy ott, vagy máshol talált gazdára, ki tudja 174 év távlatából.

Az apró, tükrös vagy tükrös nélküli kalendáriumok az 1700-as évek végén, Bécsben kezdtek megjelenni, boltokban, vásárokon nálunk is kelendőek voltak. Ma már a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár — Budapest gyűjteményét gyarapítja az 1801., az 1803. és az 1808. évi mini kalendárium. Ez utóbbit 1976-ban faximile kiadásban újra megjelentetik — könyvtárak számára.

A több száz kalendárium között találhatók ezeknél régiebbiek is. „A Ház és Íráshoz alkalmaztatott 1730. évi Kalendárium” például sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Többek között Astrologiai jelentést a Télről, A kikelet vagy Tavaszról, Nyárról, az

Kalendárium- krónikák

Őszről, a Hadakozásról, a Békességről, a Betegségekről és az Aszonyokról.

Külön érdekességa Bisextilis, azaz közbetéttett, vagy ugró esztendőre, kinek hossza 366 nap. Világte-remtése után 5626. a Közönséges víz-özön után 4039. Róma városának építé-ése után 2414, a római kalendárium megújítása után 82. esztendőben...” megjelent 1646 Ó- és Újesztendőre szóló Kalendárium. Hajdani tulajdonosa: Zrínyi Miklós tisztje üres lapjaira feljegyezte hadjárataikat és visszatéréseiket. Szeptember 18-án ezt írta: Gróf Zrínyi Miklós Horvátországi hánt vadászatban egy ördög meglötte. Végül pedig azt: Zrínyi Miklós temetése Muraközben.

Más kalendáriumokban leírták: milyen volt az időjárás, a termés, mikor ment Erdélybe posta, mennyit fizettek a búzáért, a béresnek, mennyit a szabónak, a kereskedőnek. De bevették a család, az ország főbb eseményeit is.

A kalendárium a XVII—XVIII. században az egyik legnépszerűbb kiadvány — az ismeretterjesztés forrása — volt. Tájékoztatót „Magyarország emlékezetes dolgairól”, „A magyarok történetéről”, „Az aranyoknak mostani járásáról”, „Hasznos regulákról”, az „Érvágásról, Purgálásról, Köpülésről”.

A mai kutatóknak ritka, érdekes adatokat szolgáltatnak ezek a kalendáriumok. Ezért gyarapítják évről évre az ország legnagyobb helytörténeti gyűjteményét, amely ma már 55 ezer könyvet, monográfiát, évkönyvet, tanulmányt, kalendáriumot, 50 ezer filmet, 300 térképet és ezenkívül 1902-től máig megjelent újságokból és folyóiratokból kivágott cikkeket őriz.

MOLNÁR ERZSÉBET